

Euroopan tilastoja koskevat käytännösäännöt odottavat yhä täysimittaista täytäntöönpanoa

Luotettavat viralliset tilastot ovat olennaisen tärkeitä vankkaa poliittista päätöksentekoa varten. Tilastojen kehittäminen, tuottaminen ja levittäminen on toteutettava laadukkaasti, mikä edellyttää ammatillista riippumattomuutta ja riittäviä resursseja. Nämä peruseriaatteet ovatkin keskeisellä sijalla Euroopan tilastoja koskevissa käytännösäännöissä. Euroopan tilastohallinnonin neuvoo-antava lautakunta (ESGAB) huomauttaa kuitenkin Euroopan parlamentille ja neuvostolle antamassaan toisessa vuosikertomuksessa, että käytännösääntöjen täytäntöönpano on selvästi hidastunut.

Lautakunnan tehtävänä on antaa riippumaton katsaus Euroopan tilastoja koskevien käytännösääntöjen noudattamiseen ja tarjota jäsenilleen neuvoja toimenpiteistä, joilla helpotetaan käytännösääntöjen täytäntöönpanoa. ”Viimeaikaiset tapahtumat ovat osoittaneet, että yhdenkin maan maineriski vaikuttaa kielteisesti koko Euroopan virallisten tilastojen uskottavuuteen. Euroopan tilastojen luotettavuus voidaan varmistaa vahvistamalla käytännösääntöjen noudattamista. Nyt on aika nopeuttaa tätä prosessia”, totesi lautakunnan puheenjohtaja Johnny Åkerholm.

Käytännösäännöt ovat itsesääntelyyn perustuva väline. Vuosikertomuksessa tarkasteltiin niiden kolmea keskeistä periaatetta eli ammatillista riippumattomuutta, resurssien riittävyyttä ja sitoutumista laatuun. Lautakunta pitää tervetulleena Euroopan tilastojärjestelmässä tehtyä työtä, jonka tavoitteena on käytännösääntöjen periaatteiden noudattaminen, mutta se katsoo, että edistyminen on liian hidasta. Lisäksi tilastotarpeet ovat kasvussa samalla, kun kansalliset budjettileikkaukset aiheuttavat ennennäkemättömiä rahoituspaineita virallisten tilastojen kehittämiselle, tuottamiselle ja jakelulle.

Raportissa kuvaillaan 10 suositusta, joilla voidaan parantaa käytännösääntöjen noudattamista. Erityisen tärkeiksi nousevat tilastoalan itsenäinen institutionaalinen järjestely sekä huippujohdon riippumattomuus. Tilastoviranomaisten ammatillista riippumattomuutta on vahvistettava saattamalla tilastolainsäädäntö vastaamaan käytännösääntöjen ja Euroopan tilastoasetuksen 223/2009 periaatteita sekä lisäämällä avoimuutta. Tätäkin tärkeämpää on, etteivät lait jää paperitiikereiksi vaan toteutuvat myös käytännössä. Johdonmukainen painopisteiden määrittäminen ja selkeä resurssien osoittaminen uusiin tilastotarpeisiin nähdään raportissa keinoiksi, joilla turvataan tietojen laatu.

Vuonna 2011 Euroopan tilastohallinnonin neuvoo-antava lautakunta keskittyy enemmän laatuksymyksiin ja arvioi toimintansa oikeusperustaa sellaisissa tapauksissa, joissa jonkin yksittäisen maan sellaiset viralliset tilastot, jotka eivät ole käytännösääntöjen mukaisia, voisivat vaarantaa koko Euroopan tilastojärjestelmän luotettavuuden.

Lisätietoja

Euroopan tilastohallinnoinnin neuvoo-antavan lautakunnan vuosikertomus 2010, johon sisältyy lyhyt tiivistelmä: <http://ec.europa.eu/esgab/>

Yhteystiedot joukkoviestimiä varten

Euroopan tilastohallinnoinnin neuvoo-antavan lautakunnan puheenjohtajan Johnny Åkerholmin haastattelupyynnöt pyydetään osoittamaan lautakunnan sihteeristölle: Heli Lehtimäki, sähköposti estat-esgab@ec.europa.eu, p. +352 4301 36484

Euroopan tilastohallinnoinnin neuvoo-antava lautakunta

Euroopan parlamentti ja neuvosto perustivat Euroopan tilastohallinnoinnin neuvoo-antavan lautakunnan vuonna 2008 antamaan riippumattoman katsauksen Euroopan tilastoja koskevien käytännesääntöjen täytäntöönpanosta Euroopan tilastojärjestelmässä. Lautakunnan työn avulla pyritään lisäämään Euroopan tilastojärjestelmän ammatillista riippumattomuutta, koskemattomuutta ja vastuullisuutta, jotka ovat käytännesääntöjen keskeisiä periaatteita, sekä kohentamaan Euroopan tilastojen laatua.

Lautakunta koostuu seitsemästä jäsenestä. Sen tehtäviin kuuluu vuosittaisen raportin laatiminen Euroopan parlamentille ja neuvostolle käytännesääntöjen täytäntöönpanosta komissioon (Eurostatiin) ja koko Euroopan tilastojärjestelmään liittyvin osin. Lautakunta myös antaa komissiolle (Eurostatille) neuvoja soveltuvista toimenpiteistä tämän prosessin helpottamiseksi.

Avainkäsitteet

Euroopan tilastoja koskevat käytännesäännöt pohjautuvat 15 periaatteeseen. Euroopan unionissa hallinto- ja tilastoviranomaiset sitoutuvat noudattamaan sääntöjen periaatteita, jotka koskevat institutionaalista toimintaympäristöä, tilastoprosesseja ja tuotoksia. Kullekin periaatteelle on määritelty joukko hyvän käytännön indikaattoreita, joiden avulla voidaan tarkastella käytännesääntöjen täytäntöönpanoa.

Käytännesäännöt: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/quality/code_of_practice

Kaikki kieliversiot: <http://circa.europa.eu/Public/irc/dsis/coded/library?l=/>

Euroopan tilastojärjestelmä: kumppanuus, johon osallistuvat unionin tilastoviranomainen, joka on komissio (Eurostat), sekä kansalliset tilastolaitokset ja muut kansalliset viranomaiset, jotka vastaavat kussakin jäsenvaltiossa Euroopan tilastojen kehittämisestä, tuottamisesta ja jakelusta. Ks.

http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/about_eurostat/european_framework/ESS